

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2012/28/EU

av den 25 oktober 2012

om viss tillåten användning av anonyma verk

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR
ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktions-
sätt, särskilt artiklarna 53.1, 62 och 114,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de natio-
nella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommit-
téns yttrande ⁽¹⁾,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽²⁾, och

av följande skäl:

- (1) Bibliotek, utbildningsanstalter och museer som är tillgängliga för allmänheten, samt arkiv, institutioner för film- eller ljudarvet och radio- och televisionsföretag i allmänhetens tjänst, som är etablerade i medlemsstaterna, håller på att genomföra en storskalig digitalisering av sina samlingar och arkiv för att skapa europeiska digitala bibliotek. De bidrar till att bevara och sprida det europeiska kulturarvet, vilket också är viktigt för att skapa europeiska digitala bibliotek som Europeana. Genom tekniker för massdigitalisering av tryckta produkter samt för efterforskning och indexerings ökar forskningsvärdet för bibliotekens samlingar. Skapandet av stora bibliotek som är tillgängliga via internet främjar elektroniska sök- och upptäcktsverktyg, vilket leder till nya upptäcktskällor för forskare och akademiker som i annat fall skulle vara tvungna att nöja sig med mer traditionella och analoga sökmeter.
- (2) Behovet av att främja den fria rörligheten för kunskap och innovationer på den inre marknaden är en viktig del i Europa 2020-strategin, vilket framgår av kommissionens meddelande med titeln "Europa 2020: En strategi för smart och hållbar tillväxt för alla" där utvecklingen av en digital agenda för Europa utgör ett av huvudinitiativen.
- (3) Att skapa en rättslig ram för att underlätta digitaliseringen och spridningen av så kallade anonyma verk, det vill säga verk och andra alster som är skyddade av upphovsrätten eller närstående rättigheter och vars rättssinnehavare inte kan identifieras eller, även om rättssinnehavaren har identifierats, inte kan lokaliseras, är en nyckelåtgärd i den digitala agendan för Europa, enligt kommissionens meddelande med titeln "En digital agenda för Europa". Detta direktiv är inriktat på det specifika problem som det innebär att rättsligt fastställa att ett verk är

anonymt och på de konsekvenser detta får i fråga om tillåtna användare och tillåten användning av verk eller fonogram som anses vara anonyma.

- (4) Detta direktiv påverkar inte specifika lösningar som tas fram i medlemsstaterna för att lösa vidare frågor rörande massdigitalisering såsom t.ex. i fråga om verk som inte längre finns tillgängliga i handeln ("utgångna" verk). Sådana lösningar tar hänsyn till de särskilda egenskaperna hos olika typer av innehåll och olika användare, och bygger på ett samförstånd mellan de berörda parterna. Detta förhållningssätt tillämpades också i samförståndsavtalet om huvudprinciperna för digitalisering och tillgängliggörande av utgångna verk, som undertecknades den 20 september 2011 av företrädare för olika europeiska bibliotek, upphovsmän, förläggare och upphovsrättsorganisationer och som bevitnades av kommissionen. Detta direktiv påverkar inte det samförståndsavtalet, i vilket medlemsstaterna och kommissionen uppmanas att se till att frivilliga avtal som ingås av användare, rättssinnehavare och rättighetsförvaltande organisationer om att tillåta användning av utgångna verk på grundval av principerna i avtalet omfattas av sådan rättslig förutsebarhet som krävs i nationella och gränsöverskridande sammanhang.
- (5) Upphovsrätt utgör den ekonomiska grunden för den kreativa industrin, eftersom den stimulerar innovation, skapande, investeringar och produktion. Storskalig digitalisering och spridning av verk är därmed ett sätt att skydda Europas kulturarv. Upphovsrätt är ett viktigt verktyg för att se till att den kreativa sektorn får ersättning för sitt arbete.
- (6) Rättssinnehavares ensamrätt att mångfaldiga sina verk och andra skyddade alster och att göra dem tillgängliga för allmänheten, harmoniserade genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/29/EG av den 22 maj 2001 om harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informationsområdet ⁽³⁾, innebär att rättssinnehavarens samtycke krävs innan ett verk eller annat skyddat alster digitaliseras och görs tillgängligt för allmänheten.
- (7) För anonyma verk är det inte möjligt att inhämta ett sådant förhandssamtycke till mångfaldigande av verken eller till att göra dem tillgängliga för allmänheten.
- (8) Medlemsstaternas olika metoder för erkännande av anonyma verks status kan utgöra hinder för den inre marknads funktion samt för användningen av, och den gränsöverskridande tillgången till, anonyma verk. Dessa olika metoder kan även leda till begränsningar när det gäller den fria rörligheten för varor och tjänster som

⁽¹⁾ EUT C 376, 22.12.2011, s. 66.

⁽²⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 13 september 2012 (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 4 oktober 2012.

⁽³⁾ EGT L 167, 22.6.2001, s. 10.

- inbegriper kulturellt innehåll. Därför är det lämpligt att säkerställa ett ömsesidigt erkännande av anonyma verks status, eftersom det kommer att möjliggöra tillgång till anonyma verk i samtliga medlemsstater.
- (9) En gemensam metod för att fastställa anonyma verks status och tillåten användning av anonyma verk är i synnerhet nödvändig för att säkerställa rättslig förutsebarhet på den inre marknaden beträffande den användning av anonyma verk som företas av bibliotek, utbildningsanstalter och museer som är tillgängliga för allmänheten, samt arkiv, institutioner för film- eller ljudarvet och radio- och televisionsföretag i allmänhetens tjänst.
- (10) Filmverk eller audiovisuella verk och fonogram som finns i arkiv tillhörande radio- och televisionsföretag i allmänhetens tjänst och som producerats av dessa inbegriper anonyma verk. Med tanke på den särskilda ställning som radio- och televisionsföretag har som producenter av fonogram och audiovisuellt material, och behovet av att vidta åtgärder för att begränsa fenomenet anonyma verk i framtiden, är det lämpligt att fastställa ett slutdatum för tillämpningen av detta direktiv på verk och fonogram som finns i arkiv tillhörande radio- och televisionsföretag.
- (11) Filmverk, audiovisuella verk och fonogram som finns i arkiv tillhörande radio- och televisionsföretag i allmänhetens tjänst och som producerats av dessa, bör med avseende på tillämpningen av detta direktiv anses inbegripa filmverk, audiovisuella verk och fonogram som beställts av sådana företag för exklusivt utnyttjande av dem eller andra samproducerande radio- och televisionsföretag i allmänhetens tjänst. Filmverk, audiovisuella verk och fonogram som finns i arkiv tillhörande radio- och televisionsföretag i allmänhetens tjänst och som inte har producerats eller beställts av sådana företag, men som dessa företag har beviljats tillstånd att använda enligt ett licensavtal, bör inte omfattas av detta direktiv.
- (12) Av hänsyn till principen om internationell hövlighet bör detta direktiv endast gälla verk och fonogram som först utgivits på en medlemsstats territorium eller, om de inte har utgivits, som först utsänts på en medlemsstats territorium eller, om de varken har utgivits eller utsänts, som med rättsinnehavarnas samtycke gjorts tillgängliga för allmänheten av de organisationer som kan dra fördel av detta direktiv. I det sistnämnda fallet bör detta direktiv endast tillämpas under förutsättning att det är rimligt att anta att rättsinnehavarna inte skulle motsätta sig den användning som tillåts genom detta direktiv.
- (13) Innan ett verk eller fonogram kan betraktas som ett anonymt verk bör en omsorgsfull efterforskning efter innehavarna av rätten till verket eller fonogrammet – inbegripet innehavare av rätten till verk och andra skyddade alster som är inbäddat eller införlivat i verket eller fonogrammet – utföras i ärligt uppsåt. Medlemsstaterna bör kunna föreskriva att en sådan omsorgsfull efterforskning får genomföras av de organisationer som avses i detta direktiv eller av andra organisationer. Sådana andra organisationer får ta betalt för att utföra en omsorgsfull efterforskning.
- (14) För att säkerställa en hög skyddsnivå för upphovsrätten och närstående rättigheter i unionen är det lämpligt att föreskriva en harmoniserad metod för sådan omsorgsfull efterforskning. En omsorgsfull efterforskning bör inbegripa källor som tillhandahåller information om verken och andra skyddade alster såsom, i enlighet med detta direktiv, fastställs av den medlemsstat där den omsorgsfulla efterforskningen måste utföras. Medlemsstaterna kan när de gör detta hänvisa till de riktlinjer för omsorgsfulla efterforskningar som överenskommit av högnivågruppen för digitala bibliotek, som inrättades i samband med initiativet till digitala bibliotek inom ramen för i2010.
- (15) För att undvika dubbelarbete bör en omsorgsfull efterforskning utföras i den medlemsstat där verket eller fonogrammet först utgavs eller, om det inte har utgivits, där det först utsändes. När det gäller filmverk eller audiovisuella verk vars producent har sitt säte eller sin vanliga vistelseort i en medlemsstat bör den omsorgsfulla efterforskningen utföras i den medlemsstaten. När det gäller filmverk eller audiovisuella verk som samproducerats av producenter etablerade i olika medlemsstater bör den omsorgsfulla efterforskningen utföras i var och en av de berörda medlemsstaterna. I fråga om verk och fonogram som varken har utgivits eller utsänts, men som med rättsinnehavarnas samtycke har gjorts tillgängliga för allmänheten av de organisationer som kan dra fördel av detta direktiv, bör den omsorgsfulla efterforskningen utföras i den medlemsstat där den organisation är etablerad som med rättsinnehavarens samtycke gjorde verket eller fonogrammet tillgängligt för allmänheten. Omsorgsfulla efterforskningar efter innehavare av rätten till ett verk eller annat skyddat alster som är inbäddat eller införlivat i ett verk eller fonogram bör utföras i den medlemsstat där den omsorgsfulla efterforskningen utförs beträffande det verk eller fonogram som det inbäddade eller införlivade verket eller skyddade alstret ingår i. Informationskällor som finns tillgängliga i andra länder bör också användas om det finns indikationer på att relevant information om rättsinnehavare kan finnas i dessa andra länder. Omsorgsfulla efterforskningar kan generera olika typer av information, såsom en redogörelse för gjorda sökningar och själva sökresultatet. Redogörelserna för gjorda sökningar bör arkiveras så att de berörda organisationerna kan styrka att efterforskningen varit omsorgsfull.
- (16) Medlemsstaterna bör se till att de berörda organisationerna för register över sina omsorgsfulla efterforskningar och att resultaten av dessa efterforskningar – främst i form av ett eventuellt konstaterande att ett verk eller fonogram bör betraktas som ett anonymt verk i den mening som avses i detta direktiv, liksom uppgifter om att statusen ändrats och om hur dessa organisationer använder anonyma verk – samlas in och görs tillgängliga för allmänheten, särskilt genom att relevant information registreras i en databas som är tillgänglig online. Med tanke på den alleuropeiska dimensionen, och för att undvika dubbelarbete, bör en enda databas som är tillgänglig online inrättas som är gemensam för hela unionen och som innehåller sådan information och på ett öppet sätt gör den tillgänglig för allmänheten. På så sätt kan både organisationer som utför omsorgsfulla efterforskningar och rättsinnehavare lätt få tillgång till sådan information. Dessutom skulle databasen i sig kunna spela en viktig roll för att förebygga och sätta stopp för eventuella upphovsrättsintrång, särskilt om verkets eller fonogrammet

status ändras. Genom förordning (EU) nr 386/2012⁽¹⁾ ges Byrån för harmonisering inom den inre marknaden ("byrån") i uppdrag att utföra vissa uppgifter och aktiviteter, som finansieras med hjälp av egna budgetmedel och som syftar till att underlätta och stödja de nationella myndigheternas, den privata sektorns och unionsinstitutionernas verksamhet i kampen mot, och förebyggandet av, intrång i immateriella rättigheter.

Enligt artikel 2.1 g i den förordningen inbegriper dessa uppgifter särskilt att tillhandahålla mekanismer som bidrar till att förbättra utbytet online av relevant information mellan medlemsstaternas berörda myndigheter samt främja samarbete mellan dessa myndigheter. Därför bör byrån vara det organ som upprättar och förvaltar den europeiska databasen med information om sådana anonyma verk som avses i detta direktiv.

- (17) Ett visst verk eller fonogram kan ha flera rättsinnehavare, och verk och fonogram kan i sig inkludera andra verk eller skyddade alster. Detta direktiv bör inte påverka rättigheterna för identifierade och lokaliserade rättsinnehavare. Om minst en rättsinnehavare har identifierats och lokaliserats bör ett verk eller fonogram inte betraktas som ett anonymt verk. De organisationer som kan dra fördel av detta direktiv bör endast tillåtas att använda ett verk eller fonogram för vilket en eller flera rättsinnehavare inte har identifierats eller inte har lokaliserats, om de rättsinnehavare som har identifierats och lokaliserats – inbegripet innehavare av rätten till verk och andra skyddade alster som är inbäddade eller införlivade i verken eller fonogrammen – har gett dem tillåtelse att mångfaldiga verk och göra dem tillgängliga för allmänheten enligt artiklarna 2 och 3 i direktiv 2001/29/EG. Rättsinnehavare som har identifierats och lokaliserats kan endast ge sådan tillåtelse i fråga om rättigheter som de är innehavare av, antingen på grund av att rättigheterna är deras egna eller på grund av att rättigheterna överförts till dem, och de bör inte kunna tillåta användning enligt detta direktiv genom att agera för andra rättsinnehavare som inte har identifierats och lokaliserats. Om rättsinnehavare som tidigare inte identifierats eller lokaliserats träder fram för att göra anspråk på sin rätt till ett verk eller fonogram kan de som gynnas av direktivet endast fortsätta att använda verket eller fonogrammet om dessa rättsinnehavare i enlighet med direktiv 2001/29/EG ger sin tillåtelse till detta i fråga om de rättigheter som de är innehavare av.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 386/2012 av den 19 april 2012 om tilldelning till Byrån för harmonisering inom den inre marknaden (varumärken, mönster och modeller) av uppgifter i samband med säkerställande av skydd för immateriella rättigheter, inbegripet sammanförande av företrädare för offentlig och privat sektor i ett europeiskt observatorium avseende intrång i immateriella rättigheter (EUT L 129, 16.5.2012, s. 1).

- (18) Rättsinnehavare bör ha rätt att avsluta ett verks status som anonymt om de träder fram för att göra anspråk på sin rätt till verket eller annat skyddat alster. Rättsinnehavare som avslutar ett verks eller annat skyddat alsters status som anonymt verk bör erhålla en rimlig kompensation för den användning av deras verk eller annat skyddat alster som ägt rum enligt detta direktiv, och kompensationen bör fastställas av den medlemsstat där den organisation som använder det anonyma verket är etablerad. Medlemsstaterna bör själva kunna fastställa de omständigheter under vilka betalningen av sådan kompensation kan arrangeras, inbegripet den tidpunkt då betalning ska ske. När den eventuella rimliga kompensationen fastställs bör vederbörlig hänsyn tas bland annat till medlemsstaternas kulturfrämjande målsättningar, till att de berörda organisationernas användning varit icke-kommersiell för att uppnå syften som rör deras uppdrag i allmänhetens intresse – till exempel att främja lärande och sprida kultur – samt eventuell skada som rättsinnehavarna kan ha åsamkats.

- (19) Om ett verk eller fonogram felaktigt har betraktats som ett anonymt verk till följd av en efterforskning som inte varit omsorgsfull, är det fortfarande möjligt att tillgå de rättsmedel som medlemsstaternas lagstiftning erbjuder i fråga om upphovsrättsintrång, och som föreskrivs i enlighet med relevanta nationella bestämmelser och unionsrätten.

- (20) För att främja lärande och spridning av kultur bör medlemsstaterna införa ett undantag eller en inskränkning utöver dem som fastställs i artikel 5 i direktiv 2001/29/EG. Ett sådant undantag eller en sådan inskränkning bör göra det möjligt för vissa organisationer, som avses i artikel 5.2 c i direktiv 2001/29/EG, och institutioner för film- eller ljudarvet vars verksamhet inte drivs i vinstsyfte samt radio- och televisionsföretag i allmänhetens tjänst, att mångfaldiga anonyma verk och göra dem tillgängliga för allmänheten, i den mening som avses i det direktivet, under förutsättning att denna användning fullgör deras uppdrag i allmänhetens intresse, i synnerhet bevarande och restaurering av deras samlingar, inbegripet deras digitala samlingar, samt att hålla dem tillgängliga för kultur- och utbildningsändamål. Institutioner för film- eller ljudarvet omfattar med avseende på tillämpningen av detta direktiv organisationer som medlemsstaterna utsett för att samla in, katalogisera, bevara och restaurera filmer och andra audiovisuella verk eller fonogram som ingår i deras kulturarv. Med avseende på tillämpningen av detta direktiv omfattar radio- och televisionsföretag i allmänhetens tjänst radio- och televisionsföretag som har ett uppdrag i allmänhetens tjänst som tilldelas, definieras och organiseras av varje enskild medlemsstat. Det undantag eller den inskränkning som i detta direktiv fastställs för beviljande av tillstånd för användning av anonyma verk påverkar inte tillämpningen av de undantag och inskränkningar som fastställs i artikel 5 i direktiv 2001/29/EG. Ett sådant undantag eller en sådan

inskränkning kan endast tillämpas i vissa särskilda fall som inte strider mot det normala utnyttjandet av verket eller annat skyddat alster och som inte oskäligt inkräktar på rättsinnehavarnas legitima intressen.

- (21) För att uppmuntra digitalisering bör de organisationer som kan dra fördel av detta direktiv kunna generera intäkter när de i enlighet med detta direktiv använder anonyma verk för att uppnå syften som rör deras uppdrag i allmänhetens intresse, även i samband med avtal om offentlig-privata partnerskap.
- (22) Digitaliseringen av det europeiska kulturarvet kan främjas med hjälp av avtal. Det innebär att bibliotek, utbildningsanstalter och museer som är tillgängliga för allmänheten, samt arkiv, institutioner för film- eller ljudarvet och radio- och televisionsföretag i allmänhetens tjänst i syfte att företa sådan användning som är tillåten enligt detta direktiv bör kunna ingå avtal med kommersiella partner för att digitalisera anonyma verk och göra dem tillgängliga för allmänheten. Sådana arrangemang kan omfatta ekonomiska bidrag från sådana partner. Sådana avtal bör inte innebära några begränsningar för de organisationer som kan dra fördel av detta direktiv vad gäller deras användning av anonyma verk och bör inte ge kommersiella partner några rättigheter att använda eller kontrollera användningen av de anonyma verken.
- (23) För att främja unionsmedborgares tillgång till Europas kulturarv är det dessutom nödvändigt att se till att anonyma verk som har digitaliserats och gjorts tillgängliga för allmänheten i en medlemsstat också får göras tillgängliga för allmänheten i andra medlemsstater. Bibliotek, utbildningsanstalter och museer som är tillgängliga för allmänheten, samt arkiv, institutioner för film- eller ljudarvet och radio- och televisionsföretag i allmänhetens tjänst som använder ett anonymt verk för att fullgöra sitt uppdrag i allmänhetens tjänst bör kunna göra anonyma verk tillgängliga för allmänheten i andra medlemsstater.
- (24) Detta direktiv påverkar inte bestämmelser i medlemsstaterna som gäller förvaltning av rättigheter, t.ex. kollektiva avtalslicenser med utsträckt verkan, legala presumtioner om representation eller överlåtelse, kollektiv förvaltning eller liknande bestämmelser eller en kombination av dessa, bland annat rörande storskalig digitalisering.
- (25) Eftersom målet för detta direktiv, det vill säga att säkerställa rättslig förutsebarhet när det gäller användningen av anonyma verk, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och det därför, på grund av behovet av enhetlighet i de regler som styr användningen av anonyma verk, bättre kan uppnås på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Syfte och tillämpningsområde

1. Detta direktiv gäller viss användning av anonyma verk som företas av bibliotek, utbildningsanstalter och museer som är tillgängliga för allmänheten, samt arkiv, institutioner för film- eller ljudarvet och radio- och televisionsföretag i allmänhetens tjänst, som är etablerade i medlemsstaterna, för att uppnå syften som rör deras uppdrag i allmänhetens intresse.

2. Detta direktiv är tillämpligt på

- a) verk som utgivits i form av böcker, tidskrifter, tidningar, magasin eller andra skrifter som ingår i samlingarna vid bibliotek, utbildningsanstalter eller museer som är tillgängliga för allmänheten eller i samlingarna i arkiv eller vid institutioner för film- eller ljudarvet,
- b) filmverk eller audiovisuella verk och fonogram som ingår i samlingarna vid bibliotek, utbildningsanstalter eller museer som är tillgängliga för allmänheten eller i samlingarna i arkiv eller vid institutioner för film- eller ljudarvet,
- c) filmverk eller audiovisuella verk och fonogram som har producerats av radio- och televisionsföretag i allmänhetens tjänst fram till och med den 31 december 2002 och som finns i deras arkiv,

och som skyddas av upphovsrätt eller närstående rättigheter och först utgavs i en medlemsstat eller, om de inte har utgivits, först utsändes i en medlemsstat.

3. Detta direktiv gäller också de verk och fonogram som avses i punkt 2 som aldrig har utgivits eller utsänts men som med rättsinnehavarnas samtycke har gjorts tillgängliga för allmänheten av de organisationer som avses i punkt 1, under förutsättning att det är rimligt att anta att rättsinnehavarna inte skulle motsätta sig sådan användning som avses i artikel 6. Medlemsstaterna får inskränka tillämpningen av denna punkt till verk och fonogram som har lämnats till dessa organisationer före den 29 oktober 2014.

4. Detta direktiv ska också gälla verk och andra skyddade alster som är inbäddade eller införlivade i, eller utgör en integrerad del av, de verk eller fonogram som avses i punkterna 2 och 3.

5. Detta direktiv inverkar inte på några bestämmelser när det gäller förvaltningen av rättigheter på nationell nivå.

Artikel 2

Anonyma verk

1. Ett verk eller fonogram ska anses vara ett anonymt verk om ingen av innehavarna av rätten till verket eller fonogrammet har identifierats eller, även om en eller flera av dem har identifierats, ingen av dem har lokaliserats trots att en omsorgsfull efterforskning efter rättsinnehavarna har utförts och registrerats enligt artikel 3.

2. Om ett verk eller fonogram har fler än en rättsinnehavare och om inte samtliga dessa rättsinnehavare har identifierats eller, även om de har identifierats, inte har lokaliserats efter det att en omsorgsfull efterforskning har utförts och registrerats enligt artikel 3, får verket eller fonogrammet användas i enlighet med detta direktiv under förutsättning att de rättsinnehavare som har identifierats och lokaliserats, i fråga om de rättigheter som de är innehavare av, har gett de organisationer som avses i artikel 1.1 tillåtelse att mångfaldiga verk och göra dem tillgängliga för allmänheten i enlighet med artiklarna 2 respektive 3 i direktiv 2001/29/EG.

3. Punkt 2 ska inte påverka rättigheterna till verket eller fonogrammet för rättsinnehavare som har identifierats och lokaliserats.

4. Artikel 5 ska i tillämpliga delar gälla rättsinnehavare som inte har identifierats och lokaliserats vad gäller de verk som avses i punkt 2.

5. Detta direktiv ska inte påverka nationella bestämmelser om anonyma eller pseudonyma verk.

Artikel 3

Omsorgsfull efterforskning

1. För att fastställa om ett verk eller fonogram är ett anonymt verk ska de organisationer som avses i artikel 1.1 se till att en omsorgsfull efterforskning i ärligt uppsåt genomförs för varje enskilt verk eller varje annat skyddat alster genom att använda de källor som är lämpliga för den berörda kategorin av verk och andra skyddade alster. Den omsorgsfulla efterforskningen ska utföras före användningen av verket eller fonogrammet.

2. Varje medlemsstat ska i samråd med rättsinnehavare och användare fastställa vilka källor som är lämpliga för varje kategori av berörda verk eller fonogram och inkludera minst de relevanta källor som anges i bilagan.

3. En omsorgsfull efterforskning ska utföras i den medlemsstat där verket först utgavs eller, om det inte har utgivits, där det först utsändes, förutom när det gäller filmverk eller audiovisuella verk vars producent har sitt säte eller sin vanliga vistelseort i en medlemsstat, då den omsorgsfulla efterforskningen ska utföras i den medlemsstat där producenten har sitt säte eller sin vanliga vistelseort.

I det fall som avses i artikel 1.3, ska den omsorgsfulla efterforskningen utföras i den medlemsstat där den organisation som med rättsinnehavarens samtycke gjorde verket eller fonogrammet tillgängligt för allmänheten är etablerad.

4. Om det finns belegg för att relevant information om rättsinnehavare kan finnas i andra länder ska även informationskällor som finns tillgängliga i dessa andra länder användas.

5. Medlemsstaterna ska se till att de organisationer som avses i artikel 1.1 för register över sina omsorgsfulla efterforskningar och att dessa organisationer förser de behöriga nationella myndigheterna med följande information:

a) Resultatet av de omsorgsfulla efterforskningar som dessa organisationer utfört och som har lett till slutsatsen att ett verk eller fonogram ska betraktas som ett anonymt verk.

b) Organisationernas användning av anonyma verk i enlighet med detta direktiv.

c) Ändringar, enligt artikel 5, av statusen som anonymt verk vad gäller verk och fonogram som organisationerna använder.

d) Relevanta kontaktuppgifter för den berörda organisationen.

6. Medlemsstaterna ska vidta nödvändiga åtgärder för att se till att den information som avses i punkt 5 registreras i en gemensam databas som är tillgänglig online, som är tillgänglig för allmänheten och som upprättas och förvaltas av Byrån för harmonisering inom den inre marknaden ("byrån") i enlighet med förordning (EU) nr 386/2012. I detta syfte ska medlemsstaterna vidarebefordra denna information till byrån utan dröjsmål sedan de erhållit den från de organisationer som avses i artikel 1.1.

Artikel 4

Ömsesidigt erkännande av ett verks status som anonymt

Ett verk eller fonogram som i en medlemsstat anses vara ett anonymt verk enligt artikel 2 ska anses vara ett anonymt verk i alla medlemsstater. Det verket eller fonogrammet får användas och göras tillgängligt i enlighet med detta direktiv i alla medlemsstater. Detta gäller även de verk och fonogram som avses i artikel 2.2 med avseende på rättigheterna för de rättsinnehavare som inte identifierats eller inte lokaliserats.

Artikel 5

Avslutande av ett verks status som anonymt

Medlemsstaterna ska se till att en innehavare av rätten till ett verk eller fonogram som anses vara anonymt har möjlighet att när som helst avsluta verkets status som anonymt med avseende på de rättigheter som denne är innehavare av.

Artikel 6

Tillåten användning av anonyma verk

1. Medlemsstaterna ska föreskriva ett undantag eller en inskränkning i rätten att mångfaldiga verk och rätten att göra dem tillgängliga för allmänheten enligt artiklarna 2 respektive 3 i direktiv 2001/29/EG, för att se till att de organisationer som avses i artikel 1.1 får använda anonyma verk som ingår i deras samlingar på följande sätt:

a) Genom att göra det anonyma verket tillgängligt för allmänheten i den mening som avses i artikel 3 i direktiv 2001/29/EG.

b) Genom mångfaldigande, i den mening som avses i artikel 2 i direktiv 2001/29/EG, för digitalisering, tillgängliggörande, indexering, katalogisering, bevarande eller restaurering.

2. De organisationer som avses i artikel 1.1 ska använda anonyma verk i enlighet med punkt 1 i den här artikeln endast för att uppnå syften som rör deras uppdrag i allmänhetens intresse, särskilt bevarande och restaurering av verk och fonogram som ingår i deras samling, samt att hålla dem tillgängliga för kultur- och utbildningsändamål. Organisationernas användning av verk får generera intäkter, vilka uteslutande får användas för att täcka organisationernas kostnader för att digitalisera anonyma verk och för att göra dem tillgängliga för allmänheten.

3. Medlemsstaterna ska se till att de organisationer som avses i artikel 1.1 vid all användning av ett anonymt verk anger namnet på de upphovsmän och andra rättsinnehavare som identifierats.

4. Detta direktiv påverkar inte sådana organisationers frihet att sluta avtal i syfte att fullgöra sina uppdrag i allmänhetens intresse, i synnerhet inte avtal om offentlig-privata partnerskap.

5. Medlemsstaterna ska föreskriva att rättsinnehavare som avslutar ett verks eller annat skyddat alsters status som anonymt verk ska erhålla en rimlig kompensation för de i artikel 1.1 avsedda organisationernas användning av sådana verk och andra skyddade alster i enlighet med punkt 1 i den här artikeln. Medlemsstaterna ska själva kunna avgöra hur betalningen av kompensationen ska gå till. Kompensationens storlek ska – inom unionsrättens ramar – fastställas enligt lagstiftningen i den medlemsstat där den organisation som använder det berörda anonyma verket är etablerad.

Artikel 7

Fortsatt tillämpning av andra rättsliga bestämmelser

Detta direktiv påverkar inte bestämmelser om i synnerhet patenträtt, varumärkesrätt, mönsterrätt, bruksmodeller, kretsmönster i halvledarprodukter, typsnitt, villkorad tillgång, tillgång till kabelöverföringar av radio- och televisionstjänster, skyddet för nationalskatter, deponeringsskyldighet enligt lag, lagstiftning om kartellbildning och illojal konkurrens, affärshemligheter, säkerhet, sekretess, dataskydd och skydd för privatlivet, tillgång till allmänna handlingar, avtalsrätt samt bestämmelser om tryckfrihet och yttrandefrihet i medierna.

Artikel 8

Tillämpning i tiden

1. Detta direktiv ska tillämpas på alla verk och fonogram som avses i artikel 1 och som skyddas av medlemsstaternas lagstiftning om upphovsrätt som är i kraft den 29 oktober 2014 eller efter detta datum.

2. Detta direktiv ska inte påverka åtgärder som har vidtagits och rättigheter som har förvärvats före den 29 oktober 2014.

Artikel 9

Införlivande

1. Medlemsstaterna ska senast den 29 oktober 2014 sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv. De ska till kommissionen genast överlämna texten till dessa bestämmelser.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna texten till de centrala bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 10

Översyn

Kommissionen ska löpande se över utvecklingen av informationskällor för rättigheter och ska senast den 29 oktober 2015 och därefter årligen lägga fram en rapport om eventuell införande i direktivets tillämpningsområde av förläggare och av verk och andra skyddade alster som för närvarande inte omfattas av dess tillämpningsområde, i synnerhet enskilda foton och andra bilder.

Senast den 29 oktober 2015 ska kommissionen inför Europaparlamentet, rådet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén lägga fram en rapport om tillämpningen av detta direktiv, i ljuset av utvecklingen av digitala bibliotek.

Vid behov, och inte minst för att säkerställa den inre marknadens funktion, ska kommissionen lägga fram förslag till ändring av detta direktiv.

Om en medlemsstat har giltiga skäl att anse att tillämpningen av detta direktiv utgör ett hinder för någon av de nationella bestämmelser som rör förvaltningen av rättigheter som avses i artikel 1.5, får den informera kommissionen om detta och bifoga all relevant dokumentation. Kommissionen ska beakta denna dokumentation då den utarbetar den rapport som avses i andra stycket i den här artikeln och då den utvärderar huruvida det är nödvändigt att lägga fram förslag till ändring av direktivet.

Artikel 11

Ikraftträdande

Detta direktiv ska träda i kraft dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

*Artikel 12***Adressater**

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Strasbourg den 25 oktober 2012.

På Europaparlamentets vägnar

M. SCHULZ

Ordförande

På rådets vägnar

A. D. MAVROYIANNIS

Ordförande

BILAGA

De källor som avses i artikel 3.2 ska bland annat omfatta följande:

1. För utgivna böcker:
    - a) Pliktleveranser, bibliotekskataloger och ämnesordlistor som finns på bibliotek och andra institutioner.
    - b) Förläggar- och upphovsmannaorganisationerna i respektive land.
    - c) Befintliga databaser och register, WATCH (Writers, Artists and their Copyright Holders), ISBN (International Standard Book Number) och databaser över böcker i tryck.
    - d) Databaser som förs av relevanta upphovsrättsorganisationer, särskilt organisationer för förvaltning av mångfaldiganderätt.
    - e) Källor som omfattar flera olika databaser och register, bland annat VIAF (Virtual International Authority Files) och ARROW (Accessible Registries of Rights Information and Orphan Works).
  2. För tidningar, magasin, tidskrifter och periodiska publikationer:
    - a) ISSN (International Standard Serial Number) för periodiska publikationer.
    - b) Index och kataloger från biblioteks innehav och samlingar.
    - c) Pliktleveranser.
    - d) Förläggarorganisationerna och upphovsmanna- och journalistorganisationerna i respektive land.
    - e) Databaser som förs av relevanta upphovsrättsorganisationer, inklusive organisationer för förvaltning av mångfaldiganderätt.
  3. För visuella verk, inklusive konst, fotografi, illustrationer, design, arkitektur, skisser av de sistnämnda verken samt andra sådana verk som återfinns i böcker, tidskrifter, tidningar och magasin eller andra verk:
    - a) De källor som anges i punkterna 1 och 2.
    - b) Databaser som förs av relevanta upphovsrättsorganisationer, särskilt för visuella konstverk och inklusive organisationer för förvaltning av mångfaldiganderätt.
    - c) I tillämpliga fall databaser som förs av bildagenturer.
  4. För audiovisuella verk och fonogram:
    - a) Pliktleveranser.
    - b) Producentorganisationerna i respektive land.
    - c) Databaser som förs av institutioner för film- eller ljudarvet och nationalbibliotek.
    - d) Databaser med relevanta standarder och identifikationer, t.ex. ISAN (International Standard Audiovisual Number) för audiovisuellt material, ISWC (International Standard Music Work Code) för musikstycken och ISRC (International Standard Recording Code) för fonogram.
    - e) Databaser som förs av relevanta upphovsrättsorganisationer, särskilt för författare, artister, fonogramproducenter och audiovisuella producenter.
    - f) Information om medverkan och annan information som förekommer på verkets förpackning.
    - g) Databaser som förs av andra relevanta organisationer som företräder en specifik kategori av rättsinnehavare.
-